

پهله‌مان‌تارانی کوردستان و قسیمه‌کی تاں

فوئاد سدیق

ماوهیه‌که له ناو پهله‌مانی کوردستاندا به گهرمی قسه له سه‌ر زیده کردنی مووچه‌ی پهله‌مان‌تارانی کوردستان دهکری ، وک بیستوومه تنهها چهند زماره‌یه کی زور که می پهله‌مان‌تاران نه بیت ، دهنا باقی هه‌موده‌وانی تر واژویان له سه‌ر ئه‌و یاداشته کردوده که بو کاک عه‌دان موقتی‌یان به‌رز کردوت‌هه داوایان کردوده مووچه‌یان چهند مليونیکی دی زیاد بکری !!

بهر له هه‌موو شتیک دهبوو ئه‌و ئه‌ندام پهله‌مان‌انه) ئه‌گه‌ر که میک خویان به نوینه‌ری خه‌لک ده‌زانی، هه‌رچه‌نده خه‌لک به نوینه‌ری خویان نازانی به‌لکو نوینه‌ری حزبه‌کانن) جاری باسی زیده‌کردنی مووچه‌ی خویان نه‌کردایه، تا گرفتی خه‌لکه که که میک سووک نه‌بوایه، هیشتا زور گرفت و کیشی قوول و گه‌وره ده‌ره‌هق به زیانی خه‌لکی کوردستان ههن ، ئه‌و خه‌لکه که لهو ئه‌ندام پهله‌مان‌انه زور زیاتر قوریانیان داوهو ماندوو بونه ، له کاتیکدا ئه‌ندام پهله‌مانی وا هه‌یه ، نه‌ک روزئی له روزان بیری لهو نه‌کردبووه ببیت‌هه‌ندام پهله‌مان ، به‌لکو له خه‌ونیشیا به خه‌یالی نه‌هاتبیو ده‌بیت به ئه‌ندام پهله‌مان !!، به هر حال شهرمه‌زارییه ئیمزا کو بکه‌نه‌وه بؤزیده کردنی مووچه‌کانیان ، له کاتیکدا هیشتا دونیایه ک گرفت لهو کوردستانه ههن پیویستیان به چاره‌سه‌رکردن هه‌یه ، هیشتا موچه‌ی فه‌رمانیه‌ران ، ماموستایان ، خانه‌نشینیان ، مووچه‌ی ئه‌م هه‌موو خه‌لکه به‌هوى خه‌بات و تیکوشاپیان له کوردایه‌تی ده‌رفه‌تی خویندیان بؤ نه‌ره‌خساوهو به هه‌زار نالی عه‌لی ئه‌گه‌ر دابمه‌زرنی مووچه‌ی مانگیکی ئه‌و فه‌رمانیه‌ره تیکوشه‌ره تازه دامه‌زراوه ناگاته زه‌مه خواردنیکی ئه‌ندام پهله‌مان‌نیک !!، ماموستایه کی خاوهن خزمه‌تی (۱۴-۱۵) سال خزمه‌ت مووچه‌ی مانگیکی ریک یه‌ک زه‌مه خواردنی پهله‌مان‌تاریکه !!. سه‌یره هیشتا ده‌ستورمان نییه ، حکومه‌تیکی پارچه پارچه کراومان هه‌یه ، کاره‌بامان نییه ، ئاومان نییه ، خواردنی باعیح هیچ که‌لکی نییه ، خه‌لک له داموده‌زگاکانی حکومه‌ت دانامه‌زرنی ، هاتوچو هه‌ولیری ته‌واو خنکاندووه ، تیور خه‌ریکه به شینه‌یی دزه بؤ هه‌موو مالیک ده‌کات ، میتوودی پهروه‌رده له کوردستانا هه‌ر زور فاشیله ، نازانین چون مامه‌له له‌گه‌ل ئایین و ئیسلام و ئیسلامی سیاسی‌دا بکه‌ین ، هه‌ر مزگه‌وته و به حکومه‌ت خه‌لکی خیرخوازو ده‌وله‌م‌نده‌کانه‌وه دروست دهکری ، به‌لام له دروستکردنی قوتا بخانه‌یه کدا ده‌که‌وینه ژیور ره‌حمه‌تی بازرگانیک . به‌لین‌ده‌ریکی بی به‌لین !!، هیچ به‌نامه‌یه کمان بؤ چونیتی مامه‌له‌کردنمان له‌گه‌ل ئیسلامی سیاسیدا نییه ، ئاخر ئه‌وه (۱۴) ساله به‌عسیه‌کان جیگه به کوردپه‌روهرو تیکوشه‌ران به تاں ده‌کن . جیاوازی‌یه که له‌نیوان زیانی خه‌لکدا هه‌یه به‌قد جیاوازی ئاسمان و ریسمان ، خه‌لک هه‌یه له هه‌موو زیانیدا یهک بسته زه‌وی نه‌در اووه‌تی نه له سه‌رده‌می به‌عس نه له سه‌رده‌می ده‌سه‌لاتی کوردی، به‌لام خه‌لکیش هه‌یه هه‌م له سه‌رده‌می به‌عس موسته‌فید بوبه، هه‌م له سه‌رده‌می ده‌سه‌لاتی کوردیش زیاتر موسته‌فیدتر بوبه، خوا بیپری .

ئیدی ئه‌وه‌یه ، خه‌لکیکی زور لهم کوردستانه هه‌ست به نامویی ده‌کن ، هه‌ست به نامویی ده‌کن چونکه بستیک زه‌وی نییه له سه‌ری بژی ، کریچی‌یه‌تیش ئاگریکی بی ئامانه و هه‌موو سنوریکی به‌زاندووه !!.

دیاردهی سوالکردن په تایه که و شاری هراسان کردوه ، خه لکی هه زارو نه دار پایته ختی پرکردووه ، بازار بازاری دهوله مهنده چاو چنؤکه کانه ، هه زاره کان که زوربهی خه لکی پیکده هینن تهناها ئوهنده یان له دهست دیت ته ماشایان بکن و زقهی چاویان بیت.

من دهزانم زوربهی هره زوری ئهندام په رله مانانه کوردستان باش دهزانن خه لک به نوینه ری خویان نازانی ، خودی ئهندام په رله مانه کانیش ئهوراستیه باش دهزانن که نوینه ری خه لک نین ، ئاخه هی وا ههیه ئگهر له په نای حزبه وه نه بیت و خوی هلبزیریت ده کریته مه هزله ، ژنه کهی خویشی دهنگی ناداتی!! خوشیان باش دهزانن هر بؤیه جاری زوو مووچهی خویان ده کن به کیشه ، له کاتیکدا هی وای تیدایه تا را په بیتی به هاری ۱۹۹۱ يش هر گالتی به کورد دههات. بؤیه ئیستاش ناهق نییه که کردوویانه به ئهندام په رله مان ، داواز زیده کردنی مووچه و زور شتی دیکه بش بو خوی بکات. خه لک هیشتا له بیری نه کردووه که ئهندام په رله مانه کانی پیششوو له کاتی هیرشی ئه مریکا بو سه عیراق چهند مانگیک ته نانه ت فه رمانبهریش مووچه کهی پی نه ده درا ، به تایبیت له نهورزو نیسانی ۲۰۰۳ ، که چی ئهندام په رله مانه به پیزه کان مووچهی مانگانه یان کاش و هر ده گرت !! و هر گرتنه که شیان به شهرتی چه قو بمو ، نه به دو لار بمو نه به دیناری چاپ بمو ، ئه و دش مه هزله یه کی دیکه بمو !! خه لک و فرمانبهر هیشتا له بیریان نه کردووه که مووچه که یان لی ده کرا به شیرو ریوی و جاریک به پارهی چاپ و جاریک به دو لارو ، به لام قهت به دیناری سویسیریان پی نه ده دان ، تهناها بو ئهندام په رله مانه کان به دیناری سویسیری بمو ، ئه مهش له بھر ئه و بمو ئه و کات دیناری چاپ و دو لار دابه زیبون ، دیناری سویسیری له بھر زیبونه و دابوو ، مه هزله ی زه بھللاح تر ئه و بمو کاتیک مووچه یان ده دا فه رمانبهر ، یه ک دو لار تهناها (۴) - (۵) دیناری سویسیری بمو ، که چی دو لاریکیان بو به (۱۰) دینار حساب ده کرد !! دیناری سویسیری شیان نه ده داین !! عاره ب گوته نی (تید غزال اخذ ارنب ، ترید ارنب اخذ ارنب) به لام تهناها بو ئهندام په رله مانه کان (چونکه نوینه ری گه ل بمو !!) به دیناری سویسیری و پارهی کاشیان و هر ده گرت !! ئه مهیه میزهوو په رله مان تاری کورد !!